

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci
žalobce: M. P., bytem X, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti **žalovanému: Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 3. 2016, č. j. 8412-2/2016-900000-304.7, sp. zn. 118680/2015-610000-12,

t a k t o:

- I.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 3. 2016, č. j. 8412-2/2016-900000-304.7, sp. zn. 118680/2015-610000-12, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je povinen zaplatit žalobci **do 30 dnů** od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku **11.228 Kč**, a to k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Praze (dále jen „soud“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj ze dne 30. 12. 2015, č. j. 118680-15/2015-610000-12, sp. zn. 118680/2015-610000-12 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 42a odst. 2 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), kterého se dopustil z vědomé nedbalosti tím, že v rozporu s povinností danou ustanovením § 21e odst. 1 písm. a) zákona o pozemních komunikacích dne 21. 6. 2015 ve 20:00 hodin jako řidič užil zpoplatněnou pozemní

komunikaci dálnici D8 v úseku 19 km ve směru na Ústí nad Labem, motorovým vozidlem tovární značky Chevrolet označené reg. značkou x, aniž by byl uhrazen časový poplatek, za což mu byla uložena pokuta ve výši 3.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení spojené s projednáváním přestupku ve výši 1.000 Kč.

Žalobce v obsáhlé žalobě uvedl několik námitek, a to nezjištění skutkového stavu, nevypořádání námitek žalobce v prvním stupni, neprovedení navrhovaných důkazů, porušení principu presumpce neviny, neodůvodněnou výši uložené sankce a neposkytnutí informací o oprávněných úředních osobách. Z důvodu značné rozsáhlosti soud uvádí žalobcovu argumentaci až dále v odůvodnění rozsudku.

Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a podrobně se vyjádřil k jednotlivým námitkám. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 – 39, má vzhledem k předchozí pasivitě žalobce v průběhu správního řízení za to, že námitky uplatněné poprvé až v žalobě by měly být pro rozhodování soudu *bezpředmětnými*. Z důvodu značné rozsáhlosti soud uvádí také argumentaci žalovaného až dále v odůvodnění rozsudku.

Soud z předloženého správního spisu zjistil následující pro věc relevantní skutečnosti:

Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Odbor služby dopravní policie, Dálniční oddělení Nová Ves zaslalo celnímu úřadu materiál obsahující úřední záznam, oznámení o přestupku sepsané na místě kontroly, fotodokumentaci čítající 5 fotografií a přehled vydaných elektronických dokumentů k deliktu.

V úředním záznamu ze dne 5. 7. 2015 je uvedeno, že dne 21. 6. 2015 ve 20:00 hodin byl na 19 km dálnice D8 ve směru jízdy na Ústí nad Labem policejní hlídkou ve složení prap. N., OEČ x, zastaven žalobce, který řídil vozidlo O., majitel x s.r.o. Při kontrole bylo zjištěno, že na čelním skle vozidla není vylepen žádný platný dálniční kupón pro rok 2015 (časový poplatek). Tímto žalobce porušil § 21e písm. a) zákon o pozemních komunikacích, a tím je podezřelý ze spáchání přestupku dle § 42a odst. 2 písm. a) tohoto zákona. Žalobce s uložením blokové pokuty ve výši 500,- Kč nesouhlasil a přestupek žádal zaslat na celní úřad. Dechová zkouška provedená přístrojem Dräger byla negativní.

V oznámení přestupku z místa kontroly je popsán skutkový stav stejně jako v úředním záznamu ze dne 5. 7. 2015. Místo pro vysvětlení a podpis občana, který je podezřelý z přestupku, je pouze proškrtnuto. Jako svědek je uveden „policista OEČ x“.

Policejní hlídka na místě kontroly pořídila také fotodokumentaci čítající 5 fotografií, z toho 4 fotografie zachycují přední sklo a jedna fotografie zachycuje zadní sklo. Z fotografií je seznatelné, že na místě spolujezdce vpředu vedle řidiče sedí žena.

Písemnost „přehled vydaných elektronických dokumentů k deliktu“ obsahuje výčet dokumentů a zahrnuje rovněž soubor Fotodokumentace ve formátu pdf.

Žalobci byl doručen příkaz ze dne 20. 8. 2015, č. j. 118680-2/2015-6100000-12, kterým mu byla uložena pokuta ve výši 3.000,- Kč za spáchání přestupku dle § 42a odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích.

Proti příkazu podal odpor Ing. M. J. elektronickou formou bez uznávaného elektronického podpisu, který ale pátý den doplnil.

Celní úřad vyzval žalobce k předložení plné moci a usnesením ze dne 11. 9. 2015 mu k tomu dle § 39 odst. 1 správního řádu určil lhůtu pěti dnů od dne doručení. Žalobce plnou moc doručil celnímu úřadu dne 23. 9. 2015.

Celní úřad písemností ze dne 24. 9. 2015 nařídil ústní jednání na 21. 10. 2015. Ústního jednání, při kterém celní úřad provedl dokazování oznámením o přestupku, úředním záznamem a fotodokumentací pořízenou na místě kontroly, se zúčastnil zástupce žalobce, který po seznámení se spisovým materiálem požádal celní úřad o stanovení lhůty k písemnému vyjádření.

Dne 5. 11. 2015 zaslal zástupce žalobce elektronickou formou vyjádření k věci, ve kterém uvedl, že žalobce ve chvíli, kdy přijížděl nájezdem na dálnici D8, který se nachází na 18 km této dálnice, si nebyl vědom toho, že vjíždí na placenou pozemní komunikaci, jelikož nájezd nebyl označen příslušným dopravním značením upozorňujícím na skutečnost, že obviněný najíždí na dálnici, neboť zde absentovala svislá dopravní značka IP 14a. Ve chvíli, kdy si uvědomil, že se pohybuje po placeném úseku dopravní komunikace, bylo již pozdě na to, aby mohl vozidlo otočit a vrátit se na neplacenou komunikaci, neměl tedy jinou možnost, než pokračovat v jízdě až k nejbližšímu sjezdu z dálnice. Bohužel již po jednom kilometru jízdy po dálnici, tedy před nejbližším možným sjezdem z dálnice, byl policisty zastaven. Navrhl provést důkaz svědeckou výpovědí jeho spolujezdkyně paní P. D., která potvrdí, že nájezd na dálnici nebyl označen dopravní značkou a žalobce si při najíždění na dálnici nebyl vědom skutečnosti, že najíždí na placený úsek komunikace, stejně jako to, že jakmile si žalobce tuto skutečnost uvědomil, vyjádřil úmysl na nejbližším sjezdu dálnici opustit. Dále navrhl provést důkaz ohledáním místa k prokázání toho, že na nájezdu na zmíněnou komunikaci absentuje dopravní značení upozorňující na skutečnost, že řidič vjíždí na dálnici, tedy svislá dopravní značka IP 14a nebo podobné značení. Dále uvedl, že žalobce je nemajetný, pobírá pouze minimální mzdu a jeho celkové majetkové poměry jsou nuzné. Již z úředního záznamu vyplývá, že není majitelem vozidla a toto pouze řídil. Navrhl proto, aby v případě, kdy by celní úřad zcela *neočekávatelně a nezákonně rozhodl o vině, ktéto skutečnosti přihlédl při případném ukládání sankce a stanovil sankci v dolní hranici zákonného rozmezí, tj. ve výši 100 – 200 Kč.*

Na žádost celního úřadu podalo Ředitelství silnic a dálnic ČR, SSÚD č. 11 Nová Ves (dále jen „ŘSD“) písemné sdělení ze dne 12. 11. 2015, že poblíž nájezdu a na samotném nájezdu na dálnici D8 v úseku 18 km ve směru jízdy na Ústí nad Labem probíhala od 28. 5. 2015 do 22. 6. 2015 oprava základových bloků dopravního značení a po tuto dobu bylo svislé dopravní značení provizorně umístěno na nosičích umístěných do gumových (zdvojených) podstavců.

Celní úřad nařídil ústní jednání na 16. 12. 2015. K ústnímu jednání, při kterém celní úřad provedl důkaz čtením sdělení ŘSD, se ani žalobce, ani jeho zástupce nedostavili.

Celní úřad usnesením ze dne 17. 12. 2015 stanovil žalobci lhůtu 5 dnů k vyjádření se k podkladům rozhodnutím dle § 36 odst. 3 správního řádu.

Rozhodnutím celního úřadu ze dne 30. 12. 2015 byla žalobci uložena pokuta ve výši 3.000,- Kč za spáchání přestupku dle § 42a odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích. Celní úřad mj. uvedl, že fotodokumentace pořízená při policejní kontrole byla porovnána na www.google.cz/maps a bylo zjištěno, že místo zjištění odpovídá GPS souřadnicím: 50.323067, 14.3042307, přičemž toto místo je součástí zpoplatněné pozemní komunikace dálnice D8.

Zástupce žalobce podal proti rozhodnutí celního úřadu blanketní odvolání v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu, ve kterém rovněž požádal o zaslání kopie spisu či alespoň jeho podstatných částí a o sdělení oprávněných úředních osob

z odvolacího orgánu, aby mohl namítat jejich podjatost. Pátý den zástupce žalobce zaslal podání stejného znění ale doplněné o uznávaný elektronický podpis.

Celní úřad vyzval žalobce k doplnění odvolání a usnesením ze dne 20. 1. 2016 mu k tomu určil lhůtu 10 dnů od dne doručení.

Písemností ze dne 20. 1. 2016 celní úřad sdělil žalobci, že fotokopie listin spisového materiálu si může pořídit v budově celního úřadu.

Žalovaný dle § 90 odst. 5 správního řádu odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí celního úřadu potvrdil.

Rozhodnutí žalovaného bylo doručeno zástupci žalobce dne 10. 3. 2016. Žaloba byla doručena soudu dne 10. 5. 2016. Lze tak konstatovat, že žaloba je včasná [srov. ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

Žalobce již v žalobě vyjádřil souhlas s rozhodnutím bez nařízení jednání. Žalovaný na výzvu soudu v poskytnuté lhůtě nesdělil, zda souhlasí, aby ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání, proto lze s poukazem na § 51 odst. 1 s. ř. s. mít za to, že s tímto postupem souhlasí. Soud proto mohl přistoupit k rozhodnutí věci bez nařízení jednání.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Zjistil (jak níže uvedeno), že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ svého rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění, a proto rozhodnutí žalovaného bez jednání zrušil dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Žalobce v první žalobní námitce označené „*nezjištění dostatečného skutkového stavu*“ a druhé žalobní námitce označené „*nevypořádání námitky žalobce v prvním stupni*“ uvádí, že fotodokumentace neprokazuje, že vozidlo bylo zastaveno na zpoplatněném úseku komunikace. Z fotografií není patrné, že by bylo zastaveno na dálnici. Ani porovnání s dálnicí D8 dle Google maps neprokazuje místo zastavení, neboť krajina není ničím specifická tak, aby se z ní dalo odhalit, kde na území České republiky byla fotografie pořízena. Z fotografií nevyplývá ani čas, kdy byly vytvořeny. Ani úřední záznamy nezmiňují, že by policisté na místě kontroly pořídili fotodokumentaci. Sdělení ŘSD neprokazuje skutečnost, že se dopravní značka na místě nacházela. Vzhledem k tomu, že mělo jít o přenosnou dopravní značku, lze předpokládat, že značka se převrhla do meze či že byla „*zcizena*“, případně přemístěna třetí osobou. Celní úřad k prokázání žalobcova tvrzení nepředvolal ani jím navrženého svědka - spolujezdce, ani zasahující policisty. Dle § 20 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích zpoplatnění podléhá pouze ta pozemní komunikace, která je označená značkou označující zpoplatnění. Umístění dopravní značky označující zpoplatnění je podmínkou k tomu, aby jízda po komunikaci podléhala zpoplatnění. Informační značky, které se nachází na kruhových objezdech, nenaplňují předpoklad stanovený v ustanovení § 20 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Tyto značky mají pouze informativní charakter, že se někdy v budoucnu řidič po dané trase dostane k placené komunikaci. Neznačí však, od kterého momentu je daná komunikace placená, ani kolik kilometrů dělí řidiče od zpoplatněného úseku. Žalovaný nijak neprokázal, že žalobce věděl, že vjíždí na komunikaci zařazenou do systému časového zpoplatnění. Proto žalobce nemohl spáchat přestupek, neboť tento úsek pozemní komunikace nepodléhal zpoplatnění, když nebyl označen příslušnou dopravní značkou. Žalobce zjistil až po vjetí na dálnici, že tato silnice je zpoplatněná, a měl ihned v úmyslu z ní sjet. Neměl tedy v úmyslu užít zpoplatněnou

komunikaci bez uhrazení poplatku. Žalobce proto navrhuje rozhodnutí žalovaného zrušit dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Žalobce ve druhé námitce uvedl, že v průběhu správního řízení navrhl provést důkaz výsledkem jeho spolejezdny a důkaz ohledáním místa. Celní úřad místo provedení těchto důkazů vyžádal vyjádření ŘSD. Celní úřad se s námitkami žalobce nevypořádal. Ignorace námitek žalobce ohledně skutkového děje je vadou, pro kterou je rozhodnutí celního úřadu nepřezkoumatelné. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007 – 84, a ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008 - 109. Žalovaný místo, aby rozhodnutí celního úřadu zrušil, je potvrdil a zabýval se námitkami ve svém rozhodnutí. Tím však žalobci upřel právo se odvolat. Proto žalobce požaduje rozhodnutí žalovaného zrušit dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Žalovaný k první žalobní námitce uvedl, že materiál předaný celnímu úřadu policií obsahuje soupis vydaných elektronických dokumentů k předmětnému deliktu, který obsahuje také položku fotodokumentace. Ze situace zobrazené na fotografiích vyplývá, že jde o policejní kontrolu. Je z nich patrné, že vozidlo se nachází na krajnici pozemní komunikace, u které s ohledem na její charakteristiku nemůžou existovat u průměrně inteligentního účastníka silničního provozu pochybnosti o tom, že jde o dálnici. Situace zachycená ve fotodokumentaci koresponduje s údaji zachycenými v oznámení o přestupku sepsaném na místě kontroly. Jde o tu fotodokumentaci, kterou uvádí obsah spisu předaný policií. K důkazním prostředkům uvedl, že byly postaveny pouze na listinách, jež jsou obsahem spisu a na fotodokumentaci. Žalobcovo tvrzení, že fotografie byly pořízeny jindy a na jiném místě odmítl jako nedůvodné. Poukázal na to, že na fotodokumentaci odkazoval již příkaz, a je zařazena od počátku v policejním spise. K námitce absence dopravního značení označující zpoplatněnou komunikaci upozornil, že tato se objevuje v žalobách, kde zástupcem žalobce je Mgr. J. T. Z toho vyvozuje, že je nepravděpodobné, aby se takováto „závada“ vyskytovala na více místech. Odkázal na bod 18 svého rozhodnutí. Dále žalovaný poukázal na žalobcem navrženou osobu svědkyně P. D., která „*vzácnou shodou náhod*“ vystupuje jako svědek i v jiných řízeních, kde také Mgr. J. T. zastupuje žalobce/žalobkyně v řízení před soudem a Ing. M. J. zastupuje žalobce/žalobkyně ve správním řízení. Z toho žalovaný dovozuje, že jde o zcela účelový a nevěrohodný důkazní návrh. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2005, č. j. 3 Azs 246/2004 – 40, a na bod 18 svého rozhodnutí.

Odmítl také žalobcovo zpochybnění důkazní hodnoty úředního záznamu a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2015, č. j. 5 As 40/2015 – 38. Připomněl také, že celní úřad nevycházel pouze z úředního záznamu, nýbrž také z policií na místě kontroly pořízené fotodokumentace, kterou porovnal se snímky mapových podkladů pořízené z webové aplikace Google.maps, které jsou i judikaturou (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. 7 As 129/2013 – 27) připuštěny jako důkaz. Celní úřad obstaral i vyjádření ŘSD. K námitce o nutnosti výsledku policistů uvedl, že judikatura správních soudů dovodila, že výsledek je nutný v případě přestupků pozorovatelných pouhým okem. Žalobce ostatně ani policistům na místě nesdělil to, že na nájezdu na dálnici chybělo dopravní značení upozorňující na zpoplatněnou komunikaci. Tuto námitku však žalobce uplatnil s odstupem času až ve správním řízení. Výsledek policistů, kteří stejně byli až na dálnici, nikoli na nájezdu, by uvedenou skutečnost nebyl stejně sto prokázat. Provedené důkazy (přestupkový spis, fotodokumentace, sdělení ŘSD, mapové podklady a vyjádření žalobce) tvoří logicky provázaný důkazní řetězec.

Žalovaný k druhé námitce uvedl, že celní úřad reflektoval žalobcovu námitku absence dopravního značení a opatřil si vyjádření ŘSD. Věcně se tedy celní úřad námitkou absence dopravního značení zabýval. K žalobcem tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí celního úřadu odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 3. 2015, č. j. 52 A 46/2014 – 62, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56. Celní úřad implicitně vypořádal žalobcovu námitku tím, že prezentoval odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodnil. Dále odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012 - 47, a ze dne 26. 3. 2008, č. j. 9 As 64/2007 – 98, dle kterých řízení na prvním stupni a řízení na druhém stupni tvoří jeden celek.

Soud k námitce, že z pořízených fotografií nelze seznat, kdy a kde byly pořízeny, konstatuje, že z fotografií je patrné, že byly pořízeny na dálnici, neboť je zachycena čtyřproudá komunikace. Ostatně žalobce nepopírá, že na dálnici vjel a že neměl dálniční kupón. Nepopírá ani to, že by na fotografiích nebyl zobrazen on. Tuto námitku soud tak má za nedůvodnou.

Pro posouzení věci jsou relevantní následující ustanovení zákona o pozemních komunikacích:

Dle § 42a odst. 2 písm. a): „*Ridič vozidla v systému časového zpoplatnění se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 21e užije vozidlo v systému časového zpoplatnění, aniž by byl uhrazen časový poplatek.*“.

Systém časového zpoplatnění je definován v § 21 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích: „*Zpoplatněnou pozemní komunikaci lze užít silničním motorovým vozidlem nejméně se čtyřmi koly, jehož největší povolená hmotnost činí nejvýše 3,5 tuny (dále jen „vozidlo v systému časového zpoplatnění“), pouze po úhradě časového poplatku.*“

Dle § 20 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích „*Užívání pozemní komunikace, kterou určí prováděcí právní předpis a která je označena dopravní značkou označující zpoplatnění^{11a)}, stanoveným druhem motorového vozidla, podléhá zpoplatnění (dále jen „zpoplatněná pozemní komunikace“).*“

Dle v době spáchání skutku platného a účinného právního předpisu, a to § 12 odst. 1 písm. r) vyhlášky č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů informativní značka provozní „Dálnice“ (č. IP 14a) je značka, která označuje dálnici, jejíž užití je zpoplatněno mýtným a časovým poplatkem podle zvláštního právního předpisu^{5c)}, jestliže z jejího doplnění dodatkovou tabulkou č. E 11, č. E 11a nebo č. E 11b nevyplývá jinak.

Pro naplnění skutkové podstaty přestupku užití zpoplatněné dálnice bez zaplacení časového kupónu je tedy nutné, aby pozemní komunikace - dálnice splnila dvě podmínky, a to aby byla určena v prováděcím právním předpise (to není mezi účastníky řízení sporné) a aby byla označena dopravní značkou IP 14a.

Žalobce tvrdí, že nájezd na dálnici nebyl označen touto dopravní značkou. Žalovaný v rozhodnutí uvedl, že nájezd byl označen mobilní značkou IP 14a a ještě dodal, že „*Na exit č. x u Nové Vsi, který je součástí moderní dálniční křižovatky, se pak lze dostat s výjimkou jízdy po dálnici D8, pouze předchozí jízdou po silnici I/16 nebo po odbočce ze silnice 608, resp. po místní komunikaci vedoucí z obce V. V každém případě všechny tyto komunikace vyúsťují na jednom ze dvou kruhových objezdů, které jsou po obou stranách dálnice D8 součástí této mimoúrovňové křižovatky, kdy exit. č. x vyúsťuje na dálnici*“

D8 z kruhového objezdu situovaného po pravé straně dálnice, ve směru jízdy na Ústí nad Labem. Všechny přístupové komunikace na tyto objezdy jsou opatřeny dopravním značením, které s předstihem avizuje, že se blíží tato křižovatka, jejíž součástí jsou mj. dálniční nájezdy ve směru Ústí nad Labem a Praha. Pokud odvolatel všechny tyto dopravní značky ignoroval a najel na jeden z kruhových objezdů, pak měl další příležitost, jak se vyhnout užití zpoplatněné dálnice. Tyto kruhové objezdy jsou totiž taktéž označeny sériemi řádného dopravního značení (mj. IS01a, IS01c), které řidiče informují o možnosti najetí na dálnici. V případě této přehledné mimoúrovňové moderní křižovatky pak muselo být odvolateli, jakožto řidiči s desetiletou předpokládanou praxí v řízení vozidel (viz evidenční karta řidiče), už jen při zachování minimální pozornosti a letmém pohledu na okolí dopravní trasy (dálnice D8 je krajinnou dominantou) zřejmé, že exit č. 18 vyúsťuje na čtyřproudovou komunikaci, která má jednoznačně charakter dálnice. Samy specifické stavební parametry dotčené komunikace a okolí dopravní trasy tedy žádného řidiče i při aktuální neznalosti daného místa nemohou nechat na pochybách, že jednoznačně najíždí na dálnici, jež podléhá zpoplatnění. Odvolatel pak mohl – pokud by chtěl – po jednoduchém vyhodnocení situace bez problému opustit se svým vozidlem bez vylepeného dálničního kupónu kruhový objezd opět po silnici I/16, aniž došlo k porušení zákona.“

Argumentace žalovaného, že žalobce musel užít kruhový objezd, před kterým jsou značky upozorňující, že lze po něm najet na dálnici, není relevantní. Důležité pro naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku je umístění dopravní značky IP 14a, nikoli informativní značky směrové (IS01a a IS01c), které informují o směru a případně i vzdálenosti k vyznačeným cílům s využitím dálnice.

Soud musí s ohledem na princip plné jurisdikce a na možnost obhajoby obviněného z přestupku spočívající i v naprosté pasivitě ve správním řízení a v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71) zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného v řízení o přestupku dostaly své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu).

Soud k absenci dopravní značky uvádí, že nelze vyloučit verzi, kterou predestřel žalobce. V tomto konkrétním případě žalobce nebyl v průběhu správního řízení zcela pasivní, předložil totiž verzi, že na nájezdu na dálnici D8 na 18. km absentovala dopravní značka IP 14a a navrhl k tomu svědeckou výpověď své spolujezdkyně P. D.. Celní úřad si opatřil vyjádření ŘSD, ze kterého vyplynulo, že v době, kdy žalobce najel na dálnici, probíhala v místě nájezdu rekonstrukce základových bloků stabilního dopravního značení, a proto bylo svislé dopravní značení provizorně umístěno na nosičích umístěných do gumových (zdvojených) podstavců. Dle soudu nelze vyloučit verzi, že toto přenosné dopravní značení v okamžiku nájezdu žalobce na dálnici skutečně absentovalo (jak namítá žalobce, mohlo být odvanuto větrem, posunuto dělníky do příkopu apod.). To mohla potvrdit právě žalobcem navržená svědkyně P. D. K její osobě soud podotýká, že je mu z úřední činnosti známo, že Mgr. J. T. ji navrhuje jako svědka v různých správních řízeních a různých soudních řízeních o přezkumu rozhodnutí správních orgánů o správních deliktech. Nelze však vyloučit možnost, že se skutečně nacházela v žalobcově autě v uvedenou dobu na nájezdu na dálnici D8. Na fotografiích pořízených na místě kontroly je zachycena spolujezdkyně, jejíž totožnost však zasahující policisté nezjistili. Celní úřad se k osobě P. D. a její svědecké výpovědi vůbec nevyjádřil, žalovaný uvedl pouze to, že její výpověď by nepřinesla nová zjištění a měla by nižší důkazní sílu než vyjádření ŘSD.

Soud má za to, že celní úřad měl provést výslech P. D. Již porovnáním fotografie spolujezdkyně pořízené na místě kontroly a P. D. by bylo možno posoudit, zda jde o tutéž osobu, a poté případně vyhodnotit relevantnost svědecké výpovědi P. D. jako nulovou.

Soud tak shrnuje, že je třeba činit rozdíl při hodnocení důkazů v různých situacích a odlišit případ, kdy dopravní značka IP 14a je dočasně umístěna v přenositelných mobilních podstavcích a mohla tak být transportována na jiné místo (byť se to může jevit jako nepravděpodobné), ale kterou však ani ŘSD nemůže vyloučit, a na druhé straně případ existence stabilního značení, jehož absenci si lze opravdu jen stěží představit. Dále je třeba rozlišit argumentaci, kdy žalobce navrhuje svědky – spolujezdce, kteří ale přítomni kontrole nebyli (na fotografiích nejsou zachyceni) a argumentaci, kdy žalobce navrhuje svědka, který kontrole mohl být přítomen (totožnost spolujezdkyně policisté nezjistili a nelze tedy předem vyloučit, že žalobcem navržená svědkyně na místě nebyla).

Požadavek žalobce, aby správní orgány provedly důkaz ohledáním místa, nemá soud za důvodný. Z vyjádření ŘSD vyplývá, že přechodné dopravní značení bylo umístěno na inkriminovaném nájezdu na dálnici D8 pouze po dobu opravy, a to od 28. 5. 2015 do 22. 6. 2015. Ohledáním místa až v průběhu správního řízení by nebyla zjištěna žádná pro věc relevantní skutečnost.

K argumentaci žalovaného, že celní úřad předestřel svou variantu a tou vyvrátil jiné možnosti skutkového děje, soud uvádí, že předestřením varianty umístění mobilního dopravního značení celní úřad nedoložil skutečnost, že dopravní značení ve chvíli průjezdu žalobce skutečně přítomno bylo. To bylo možno prokázat právě svědeckou výpovědí P. D., k níž však celní úřad (ani žalovaný) nepřistoupil.

Za chybu má soud také to, že celní úřad se k osobě a možnosti výpovědi P. D. vůbec nevyjádřil. K jednotlivým důkazním návrhům žalobce navrženým k provedení celnímu úřadu se musí tento správní orgán ve svém rozhodnutí vyjádřit, jinak jde o opomenutý důkaz. Bylo by možné ještě připustit argumentaci žalovaného, že celní úřad předestřel takový průběh skutkového děje, kterým vyvrátil žalobcovu variantu, a tudíž i popřel relevantnost výpovědi žalobcem navrženého svědka, a žalovaný tak pouze ve svém rozhodnutí doplnil argumentaci celního úřadu. Tak tomu však v nyní řešeném případě nebylo, neboť správní orgány neodlišily různé důkazní situace a v tomto řízení nepoznaly důležitost výpovědi P. D.

Soud tak shrnuje, že rozhodnutí žalovaného nemá za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný se k relevantnosti výpovědi P. D. vyjádřil, jen nesprávně vyhodnotil její důležitost, neboť nepostřehl, že vyjádření ŘSD nevyvrací tvrzení o absenci dopravního značení. Neprovedení výslechu P. D. soud považuje za vážné pochybení a má za to, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ svého rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění právě v podobě tohoto výslechu. Vyhodnocení relevantnosti výpovědi této osoby je závislé od toho, zda tato osoba na místě skutečně byla. To soud považuje za zásadní doplnění, které vyžaduje řádné odůvodnění správního orgánu. Správní soud má primárně posuzovat úplnost skutkového zjištění správních orgánů a nikoli toto zjišťování skutkového stavu nahrazovat.

Vzhledem k uvedeným právním závěrům soud, aniž by musel nařídít jednání, rozhodnutí žalovaného zrušil dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a dle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Správní orgán je v dalším řízení dle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným soudem.

Soud pouze nad rámec uvedeného podotýká, že navzdory tomu, že je zjevná účelovost některých úkonů žalobce, nemůže správní orgán rezignovat na dodržování základních zásad

činnosti správních orgánů, tedy i řádného zjištění skutkového stavu a náležitého odůvodnění správního rozhodnutí.

S ohledem na to, že soudem shora vypořádané žalobcovy námitky samy o sobě postačují ke zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, soud se dále nezabýval ostatními žalobními námitkami.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože ve věci neměl úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, přiznal soud náhradu nákladů v celkové výši 11.228,- Kč. Náhrada nákladů řízení představuje v dané věci žalobcem zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000,- Kč a dále odměnu zástupce žalobce. Mimosmluvní odměna odpovídá dvěma úkonům právní služby po 3.100,- Kč (převzetí zastoupení, sepsí žaloby) dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), tj. 6.200,- Kč, k čemuž je třeba přičíst dvakrát režijní paušál po 300,- Kč (tj. 600,- Kč) za náhradu hotových výdajů zástupce žalobce dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu (tj. celkem 6.800,- Kč), to vše dále navýšeno o 21 % DPH ve výši 1.428,- Kč (tj. 8.228,- Kč). Celkovou částku 11.228,- Kč je žalovaný povinen žalobci zaplatit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám jeho zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách.

Bude-li soudní poplatek zaplacen dříve než usnesení nabude právní moci, soud toto usnesení zruší (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích).

V Praze dne 26. června 2017

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová